

Ангел Каралийчев

Една малка душа иска да
лети

Писмо от Груйчо Тухларчето
до неговия дядо Грую в село Каменец:

„Мили ми дядо, днес е неделен ден и аз нямам работа. Оставиха ме да вардя тухларницата и да паса магарето на циганина, дето кара вода от реката с едно буре. Най-напред аз си постегнах гъдулката и започнах да свиря. Щом дръпнах лъка на жицата, сърцето ми взе да тупка. Много ми стана мило за село, за мама и за тебе. Затуй седнах да ти напиша едно писмо. Тука няма нито маса, нито стол, ама аз обърнах едно газено тенеке и пиша върху дъното му. Дядо, аз работя, нося тухли и печеля вече. Ще ми плащат по осем лева на ден и хляба. През зимата, когато отидох в София, тръгнах да свиря по улиците и по кръчмите. Някои хора се спираха да ме слушат и да ми дават пари, пък други ми думаха «марш!» Един кръчмар ме подгони с нож. Тъкмо белеше картофи на една маса и аз влязох. Щом ме видя, той се развика, вдигна ножа си и тръгна към мене. Аз търтих да бягам. На прага се спънах и паднах. Щеше да ме заколи като пиле, ама не ме закла. Само си пукнах гъдулката и си одрасках коляното. Дадох я на един обушар да ми я залепи и той ми я залепи с туткал. Сега тя пак свири – с пресипнал глас. Дядо, ти ако нямаш работа, направи ми друга, пък аз ще ти се отплатя. Нали, дядо, ще ми направиш друга гъдулка?

Много е далеч нашето село оттук. Вчера с циганина Яшар, водоносеца на тухларницата, отидохме на среща в едно балканско село за вода. Покачихме се на самия Балкан. От най-високия връх аз започнах да търся нашето село. Гледах, гледах, очите ми се изгледаха. Че къде сте вие? Дошя ми са да стана птичка, да хвъркна към вас и да кацна на маминото рамо, между класовете. А пък София, дядо, голям град. Цял ден край мене фучаха автомобили и трамваи. Къщите високи като планини. Погледнеш ли някоя, докато видиш стряхата ѝ – шапката ти пада. Да ти се оплача, дядо: цяла зима с едно друго сиромашко момче сме спали в един сандък за смет. Името на момчето беше Матейко. Матейко стоеше до вратата на един голям хотел. Там чистеше обущата на богатшите. Аз обикалях града с гъдулка и вечерно време се срещаме в сандъка. Лягахме вътре един до друг и се топлехме цяла нощ. Как съм мръзнал, дядо, не мога да ти опиша. Пръстът на левия ми крак измръзна от студ и нокътят му падна. А за гладуването – сетне ще ти разправям.

За мене, дядо, ако питаш, много съм добре. Тука отсреща, на сто крачки от тухларницата, е Божурище. Дядо, да видиш самолетите! Ох, че хубаво нещо! Сутрин се дигат нагоре и крилето им лъщят. Когато отидат много високо – там, където нощем светят звездите, – бръмченето

им утихва. Сякаш пчели пеят в градина. Лятно време летците ходят с бели дрехи. Пък един от тях носи на кръста си малка кама и дръжката ѝ не е дръжка, а глава на орел. Чудно нещо. Да ти кажа ли, дядо, какво съм решил. Като спечеля много пари, ще отида да се уча и ще стана летец. Ще нося бели дрехи и кама с орлова глава. Ще си имам самолет и с него ще летя, където си ща. Поглеж, някой ден, както седиш в ливадата и плетеш кош за риба – чуваш, нещо бръмчи над главата ти. Дигаш ръка над очите си и гледаш: да е патица, не е патица. Нещо крилато слиза от небето, върти се над ливадата и колкото приближава, все по-голямо става. Пада в косеното сено. Ти ставаш и не вярваш на очите си: самолет. Моторът млъква. От корема на самолета излиза летецът с кожени дрехи и очила. Пляскаш с ръце: летецът съм аз, твоят внук Груйчо.

– Хайде, дядо – казвам ти, – качвай се на самолета ми! Искам да те поразходя на стари години. Най-напред ще идем да видим Европа. Ще гледаме електричество и фабрики. Там, казват, комините на фабриките били като гъста гора. Сетне ще прехвърлиме Тихия океан. Ще навестим и Хавайските острови. В една книжка четох, че там имало едни сиромашки момченца като мене, които посрещали параходите в пристанището и щом някой им хвърли пара, те се гмуркали на морското дъно и намирали парата. Като тръгнем, ти ще вземеш две големи кошници. Ще наберем от Палестина мандарини и ще донесем армаган за всички деца от нашето село. Дядо, виждал ли си слон? В Африка имало цели стада слонове. Намислил съм да вземем и мама в самолета. Стига е прела времена за чуждите хора и стига е събирала лятно време забравени класове по нивята.

Много ми е мъчно, дето съм сираче и няма кой да ме издържа в прогимназията. Ти само потрай. Сега аз нося тухли, а подир години ще стана голям човек.

Дядо, да ми напишеш едно писмо в плик.

Много здраве на мама, на тебе и на цялото село!

Целува ти ръката твой внук Груйчо.“

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007

Редакция: ВНorse, 2007

Публикация:

Ангел Каралийчев, НАЙ-ТЕЖКОТО ИМАНЕ – ПРИКАЗКИ И РАЗКАЗИ

Съставител ГЕОРГИ СТРУМСКИ

Библиотечно оформление СТЕФАН ГРУЕВ

Редакционна колегия ЕФРЕМ КАРАНФИЛОВ, ИВАН ЦВЕТКОВ, ЙОРДАН МИЛЕВ,
КАМЕН КАЛЧЕВ

Отговорен редактор НИКОЛАЙ ЯНКОВ. Редактор на издателството АННА
ПАНЧЕВА

Илюстрации АЛЕКСИ НАЧЕВ. Художник на корицата РАДОЙ БОЯДЖИЕВ.

Художествен редактор ИВАН МАРКОВ

Технически редактор ЕЛЕНА МЛЕЧЕВСКА. Коректор ТАНЯ СИМЕОНОВА

Първо издание. ЛГ. V. Тематичен № 13/9537172431/6006-2-79

Дадена за набор на 23. IV. 1979 г. Подписана за печат на 27. IX. 1979 г. Излязла от
печат на 10. X. 1979 г.

Поръчка № 118. Формат 1/16 60×90. Тираж 60 000. Печатни коли 16. Издателски коли
16. Цена 2 лв.

„НАРОДНА МЛАДЕЖ“ – ИЗДАТЕЛСТВО НА ЦК НА ДКМС. МОНОФОТО, ПЕЧАТ
И ПОДВЪРЗИЯ ДПК „Д. БЛАГОЕВ“. СОФИЯ – 1979

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3374>]